

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XCV. Et mane prætereuntes uiderunt ficum exaruisse radicitus: & Petrus recordatus dicit ei: Rabbi, ecce ficus illa quam execratus es, exaruit. Et respondens Iesus dicit eis: Habere fidem Dei. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

eius doctrina pendere viderent. *Est hoc proprium impijs, quod terrenis & temporarijs commodis* metuntur, quando regnum caelestis oritur. Ita Herodes terreter & regno suo metuit, quando promissum illum Iudeorum regem natum esse audit. Et hodie praeposterus hic metus Monarchas & principes exagitat: quasi verò terrena milium curet, & ea suis possessoribus eripiat, qui ut caelestis regni thesuros nobis conferret, in mundum hunc venit. Admonet locus hic, quid expectent qui Dei cultum restitutum & ecclesias reformatas volunt. Insidias nimirum potentissimorum hominum, & omnis generis pericula. *Ut enim veritatis lucem mundus odit, ita suis vel commodis vel voluptatibus* quicquam derogari minimè patitur. Exempla in scripturis passim extant, & similia quotidie experimur, qui istud saxum volunt. Minimè tamen ipsos terreti oportet, ut ideo officium negligant. Nam etsi Christo isti insidiantur, nihil tamen possunt donec hora ipsius veniat. Ita omnibus sue vitæ & mortis hora iam constituta, imò omnes capitis pili numerati sunt: & qui istorum rabiem modò compescere potuit, ubiq; & semper hostibus suis frenum injicere, suosq; tueri potest. Imò qui reformatio nibus obstant, tandem malè pereunt, cuius rei in Iudeis exemplum evidens habetur. Instaurant enim lapidibus obruunt. Apostolos & ecclesiam omnem persequuntur. Veniunt ergo tandem Romani, qui vna cum templo superstitionum officina, urbem gentemq; omnem excindunt. *Est hoc ipsum* multis expectandum hodie. Eligit enim Christus verbi sui flagello impias sacrarum nundinationes, cuius prophanos, idololatriam & doctrinas hominum, imò demoniorum (ut Pauli verbo utar) pestiferas. At pro illis pugnant precipui, qui sanctos Christi servos iuuare debebant, & que bene electa sunt, infelicibus plane auspicijs instaurant. Aliunde ergo adducet reformatores Dominus, qui ipsas quas superstitionum officinas, monachorū lustra, vna cum horum sectatoribus radicibus extirpent. Præbida quaedam huius mali iam annis aliquot in regnis per Turcas occupatis vidimus, grauiora haud dubie visuri, nisi Christo cedere, & obedire libear. Illi debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æternum. Amen.

Et mane prætereuntes viderunt ficum exaruisse radicibus: & Petrus recordatus dicit ei: Rabbi, ecce ficus illa quam execratus es, exaruit. Et respondens Iesus dicit eis: Habete fidem Dei. Amen enim dico vobis, quod quicumq; dixerit monti huic, Tollitor & projicitor in mare, & non disceperit in corde suo, sed crediderit, quod sicut quæ dicit: erit ei quicquid dixerit. Propterea dico vobis, quæcunque orantes petitis, credite quod accipietis, & erunt vobis. Et cum steteritis orantes, remittite si quid habetis aduersus aliquem; ut & pater ille uester, qui in caelis est, remittat vobis offensas uestras.

Quemadmodum Dominus noster Iesus Christus regio suo in urbem ingressu diuinæ potentie & maiestatis specimen præbuit: ita simul multa dixit fecitq; quæ Iudeos, & cum his omnes officij admonebat, docentq; quid eos facere conueniat, qui imminentem sibi Dei iram subterfugerent, & regni caelestis hereditatem obtinere cupiunt. Inter hæc non postremum est miraculum in ficu edium, cui sterilitatem perpetuam esse imprecatus, eò quod esuriens nullum in ea fructum inuenisset. Ita verò docere voluit, Iudeorum gentem esse ficum illam, quam Deus pater singulari cura et studio plantarit ut vere pietatis fructus proferrent: se quidem fructus illos iam sæpius que suisse, inuenisse autem nullos, & proinde dignos esse, qui perpetua sterilitate multentur, & incurabiles facti æternum pereant. At quia hæc minus obseruauerunt discipuli, modò miraculi istius usum ipse plenius exponit, simulq; docet, quid ipsis omnibus faciendum sit, ne similem maledictionem incurant.

Occasionem tractationi huic Petrus præbuit, qui ficum ita subito exaruisse videns, qui hoc factum se miratur, & illam Christo offendit, nimirum ut ex hoc rei totius causam discat. Vbi non temere Petrum aliquis mirabitur, qui cum maiora multa signa per Christum facta vidisset, ad præsens hoc

Argumentum et usus presertis loci.

Discipuli sic et facte miraculum non intelligunt.

ita obstupefcit, vt interim nec obferuet nec interroget, quid illo facta Chriftus portendere voluerit. cum vel fola temporis circumftantia illos ad huius confiderationem excitare poffet. Quia enim non erat tempus ficuum (vt nuper Marcus annotauit) aliud certe voluit Chriftus, quam arborum fructum & ratione carentem vlcifci, que efurienti cibum nullum exhibebat. At difcipulos rei nouitatis exterioribus occupatos, ea negligat que cum primis obferuare oportebat. Et hodie hoc ipfum fieri videmus, quando plerique dum Euangelium predicant, vel figna requirunt non neceffaria, vel inane obferuant: interim vero veritatis & fidei doctrinam & figna, quibus illam quæritis Deus confirmat fimul & mundum ad penitentiam excitat, plane negligunt. Fui idem, quando iudiciorum futurorum exempla Deus edit, & hominum scelera multas, vt plerique calamitates & plagas quidem obferuent, illarum vero caufas & Dei confilium, qui his reliquos homines ad frugem melioris vitæ, minime curent.

Chriftus miraculi uſum exponit.

Sed audiamus Chriftum Dominum, qui miraculi uſum (vt ante diximus) iudicat, eaq; ad obferuandam fidem commendat, cuius ea fit uirtus & potentia, vt & vere pietatis obſtacula tollat, & in aduerſos tutos conferuet, & fructus ferat, qui Deo probentur, iramq; ipſius a nobis auertant. Protrahe ergo ſingula diligentius inſpicere.

Fidem Chriftus commendat, que Dei iram auertat.

Propoſitio aut ſumma eorum que dicit, hæc eſt: Habere fidem Dei. Ita uero uocat fidem, que uero Deo uere & certo nititur, et ſenſus uerborum hic eſſe uidetur: Miramini quod ſigna accitis, aliquid potius uobis hic erat obſeruandum. Docere enim uolui, quid ingratos maneat, qui pietatis Deo patri negare ſolent. Videndum ergo omnibus ne penam ſimilem incurran. At hic uobis fides tueri & ſeruare poterit. Hæc ſi uobis in Deo fixa & collocata ſit, bene erunt omnia. Næc uobis uelutis uos ornabit ſanctiſſimis, & omnia ea amolietur, que uel pietatis ſtudio uel ſaluti uel ſpectare poterant. Vbi probe obſeruandum eſt, quod diſertè fidem Dei nos habere iubet. In locum uero & ſolo fiduciam & ſpem omnem collocandam eſſe, unanimi conſenſu omnes ſcriptura docent. Monet hoc fœderis cum Abrahamo olim facti articulus, quo ſe Deus nobis ad omnia ſufficiens fore proficitur. Docet idem Lex Domini, in qua ſimul cauet, ne Deo alieno nobis faciamus, ne fiduciam, que ſibi debetur, alibi collocemus. Inuit hoc ipſum orationis Dominice initium, quod oraturi eum inuocamus, qui communis omnium noſtrum pater eſt, & qui in calis præſens omnia ſuo nutu & imperio regit. At hunc ſolum Deum eſſe, notius eſt, quam ut multi demonſtrati oporteat. Quid? annon in Symbolo Apoſtolorum, nos in unum Deum credere profiteamur, qui uerum creator eſt, uicus, ita nos per filium ſuum unigenitum redemit, & ſpiritu ſuo ſanctificatus in eccleſiam fecit, cui gratia ſua & remiſſionis peccatorum & ſeruatoris uiræ, æternæ hereditatis prædicatus eſt? Errant igitur, quotquot Deo huic Diuos coniungunt, & uel minimam ſua ſpei in ſua parte in eos collocant, dum illos ſibi uel auxiliatores uel mediatores conſtituunt. Quod enim uelut liberationem ex aduerſis, perpetuò ratum erit, quod olim dixit Dominus: Inuoca me in tribulationis, & eruam te, &c. Item, Non eſt alius Deus præter me, Deus iuſtus & ſaluans uiam præter me. Quoad uero interceſſionem, huius meritum ad ſolum Chriftum pertinere, ipſe docet, quando neminem ad patrem uenire ait, niſi per ſe, qui uia ſit, ueritas & uita. Et Apoſtoli hanc uiam uobis interceſſorem & aduocatum apud patrem conſtituunt. Unus Deus (inquit Paulus) & uerus mediator Dei & hominum, homo Jeſus Chriſtus. Et Ioannes dilectus ille Chriſti diſcipulus, cui uita moriturus matrem uirginem commendauit, ſcribit: Filii mei, hæc ſcribo uobis ne peccetis: et ſi quis peccauerit, aduocatum habemus apud patrem, Jeſum Chriſtum iuſtum. Et ipſe eſt propitiatus pro peccatis noſtris: non pro noſtris autem tantum, ſed etiam pro totius mundi. En ſolus Chriſtus uenit, quod nunquam facturus erat, ſi iſtum honorem uel Mariæ uirgini uel alijs Diuis, tam eandem Chriſto regnantibus debere credidiſſet. Quin ſeipſum peccantibus aduocatum, cum ait: aduocatum habemus, non Habetis. Quod diligenter admodum obſeruaui. Auguſtinus, qui in hunc locum uerba multa alia ſic ſcribit: Maluit Ioannes ſe ponere in numero peccatorum, ut haberet aduocatum Chriſtum, quam ponere ſe pro Chriſto aduocatum, & inueniri inter damnandos ſuperbos. En in damnatorum numero eos cenſeri debere Auguſtinus ſenſit, qui ſe aliorum hominum aduocatos & interceſſores conſtituunt. Quod uerim obſeruaent, qui nos hodie hæreſis accuſant & Diuorum doctores ipſos

Fides in unum Deum collocatur, nõ in Creaturas. Gene. 17. Exod. 20.

Psalm. 50. Iſaie 45.

Ioan. 14. 1. Tim. 2.

Tractatu 1. in epiſtolam 1o annis.

referantur, dum hanc gloriam vni Christo vendicamus, de qua ipse apud prophetam pronuntiat, quod *Isaie 44.* eam alteri non sit daturus. Audiant quoque illi Augustinum, qui modo citatus haec quoque adjicit. *Fra-* tres, Iesum Christum iustum ipsum habemus aduocatum ad patrem, ipse pro peccatorum nostrorum. Hoc qui tenuit, haeresim non fecit, hoc qui tenuit, schisma non fecit. Vnde enim facta sunt schismata? Cum dicunt homines, nos iusti sumus, cum dicunt homines, nos sanctificamus immundos, nos iustificamus impios, &c. Fides ergo (ut paulo ante docuimus) vno Deo nisi debet, id est, per vnum Christum, quem ille nobis mediatorem & intercessorem constituit.

Deinde obseruabimus, qualis nam fides haec esse debeat. Inuit hoc Christus, quando in sequenti- bus se de illis loqui ait, qui ita credunt, ut non discipient in corde suo. Est enim hoc carnis ingenium, ut in rebus arduis & difficilibus dubia haereat, & in diuersas sententias hinc inde distrahatur. Est autem hoc a fidei ingenio alienissimum, quod Deo sic nititur, ut de illius vel voluntate vel potentia nullo modo dubitet, etsi ipse naturae ordo ipsius promissis aduersari videatur, sicuti Abrahami exem- plo docet Apostolus. *Vide* enim illius bonitatem immensam & infinitam esse, & eundem omni- potenter esse nouit, adeo ut illius consilium nemo impedire queat. *Adhaec Veritatem ipsam intelligit esse Deum?* & istorum omnium pignus infallibile agnoscit in Christo Iesu, quem ex gratia ineffabili in mundum misit, ut veteres promissiones impleret, & per mortem ignominiosam diaboli regnum de- strueret. Et horum consideratione ita animantur fideles, ut cum Paulo dicant: *Si Deus pro nobis,* quis contra nos? *Qui proprio filio non pepercit,* sed pro nobis omnibus tradidit illum, qui fieri potest, ut non cum eodem omnia nobis donec? *Quis nos separabit a dilectione dei?* &c. Quoad vero aeternam salutem, idem discipulare nequeunt, quando hanc in Christo fundatam esse norunt, aduersus quem ne porta quidem inferorum preualent, & qui suas oues nequaquam e sua manu eripi patitur. *Vbi ite-* rum confutatur papistarum doctrina, quae hominem salutis suae semper incertum esse iubet, & pro- inde de illa dubitare docet, qui proximis ad desperationem gradus est. *Non Christum audiamus,* qui ut vni Deo confidere iubet, ita fidem hanc certam, firmam & ab omni disceptationis specie alienissimam esse docet.

Ceterum rationes allegat ab effectibus fidei petitas, quod facilius persuadeat quod iubet. *Prima est,* quod illi nihil sit impossibile, & id quidem locutione hyperbolica enunciat, dicens: *Amen dico vobis,* quod quicumque dixerit monti huic, Tollitor & proiector in mare, & non disceptauerit in corde suo, sed crediderit quod dicit, erit ei quicquid dixerit. *A* qui nec Christum nec Apostolos vnquam montes loco mouisse legimus. *H*ac ergo locutione miracula omnium maxima intelligit, & quod omnia pietatis & salutis obstacula fides facillime tollat, adeo ut montes quoque (si ita fieri necesse sit) illi sine loco cessari. *E*t sane maiora fieri patebit, si fidei effecta consideres. *N*am in salutis negotio montes cum primis ardui & insuperabiles nobis obijciuntur, *T*alis est caro, quae partim prauis affe- ctibus, partim zelo inconsiderato nos a salutis via transuersos abripit: quam vincere adeo arduum est, ut philosophi quoque, hanc omnium pulcherrimam victoriam esse dixerint, si quis seipsum vincere queat. *N*ons quoque ingens est mundus, qui exemplo, auctoritate, potentia, minis & tyrannide pro- rum studia oppugnat. *A*ccedit his diabolus, qui ipse quoque, animis sese insinuat, simul foris & intus nihil non mouet, ut vel salutis suae negligenter reddat homines, vel desperationis terroribus absorbeat, vel metu crucis superatos ad defectionem impellat. *A*t omnibus his superior est fides, quam ideo Ioannes victoriam nostram esse scribit. *H*ac carnis affectus vna cum intellectu & ratione Deo sub- iicit. *H*ec mundum nobis contemptibilem reddit, ut nec exemplum eius nobis imitandum, nec aucto- ritate sequendam, nec tyrannidem metuendam esse putemus. *E*adem diabolum fortissime reij- cit. *F*acit enim ut homo Dei verbo illuminatus suam infirmitatem agnoscat, & proinde salutem suam cum timore & tremore operetur, ne thesaurum hunc, quem in vasis fictilibus circumgestamus, securitate & oscitantia sua perdat. *S*imiliter ignea desperationis tela promissionum & gratiae Dei consideratione relinquit, simulque fortis reddit & intrepidus, ne hostem nostrum, quantumuis furen- tem, timeamus, quem iam olim electum esse, nec quicquam contra se posse Christum cessatur. *F*aciunt huc exempla credentium, quae passim in scripturis commemorantur, & quorum pulcherrimum cata- logum Apostolus ad Hebraeos contexit. *H*ae vero cum solius fidei effecta sint, quae non ab hominis arbitrio dependet, sed Dei donum est, vique ad gratiam referri debet, quicquid a nobis bene sit, si-

Fides certa sit, nec dubia nascit.
Rom. 4.
Psalm. 103.
136. &c.

Rom. 8.
Math. 16.
Ioan. 10.

Fidei nihil est impossibile.

Ioan. 5.
2. Cor. 4.
Ioan. 12. 14.
Ephes. 2.

multū arguuntur, qui cum fidem iactent, montes tamen istos non loco movent, sed ipsi pulcherrima fidei & virtutum exercitia impediri sinunt, sine quibus illius professio consistere non potest.

Fides preces reddit ratas & efficacis.

Psalm. 50.
Isaie 65.
Matth. 7.
Ioan. 14. & 15.

Altera ratio, qua fidem nobis commendat Christus, est, quod preces Deo gratas & efficaces reddit. Nam addit: Propterea dico vobis quaecumque orantes petieris, credite quod accipietis, & erunt vobis. Consentiant his multae aliae promissiones. Vt enim Deus in se vnum sperare, sed vnum iustitiam (inquit) inuoca me, & eruam te. Item: Erit vobis priusquam inuocetis, ego respondeam, & aduersus illis loquentibus ego exaudiam. Et Christus alibi inquit: Petite, & dabitur vobis, &c. Et inquit: Qui quid petieritis in nomine meo, hoc faciam. Item: Amen dico vobis, quaecumque petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis. Exempla vero, quibus promissiones haec probentur, passim occurrunt, quo rum commemoratio tamen non est opus, quando nemo hominum est, qui Dei bonitatem non ipsi aliquoties sit expertus. Hoc saltem teneamus, ex fide preces nostras suum pondus & auctoritatem habere. Sola enim haec Christum apprehendit, qui nos Deo reconciliauit, ut nostra illi gratas & accepta esse queant. Interim verba Christi non absolute accipi debent, quasi Deus quibusvis precibus quas temere fundimus, annuere debeat. Nam fidei meminit, cuius proprium est, in Dei verbum sperare, nec quicquam optare aut petere, quod cum eius voluntate dissentire nouit. Itaque de ipsius precibus loquitur, quibus ea petimus, quae & nobis salutaria sunt, & cum Dei voluntate iuncta & conueniunt. Semper ergo dum precamur, eius conditionis meminerimus, quae Christus addidit, cum patri diceret. Non mea voluntas, sed tua fiat. Et si quando non exaudiamur, cogitemus uanitas esse, nec interim de Dei veritate eiusque bona voluntate erga nos dubitemus.

Luc. 22.

Precaturi proximis offensas condonent.

At quia in precum mentionem incidit Christus, aliud etiam adiicit, quod precaturus quam maxime necessarium esse, alibi monuit. Cum steteris (inquit) orantes, remitte si quid habetis alteri. Sus aliquem: ut & pater ille vester, qui in caelis est, remittat vobis offensas vestras. Quae non est sine dicuntur, quasi eius condonationis merito, quae a nobis proficitur, peccatorum remissio tribuatur. Constat enim peccata nobis ex mera gratia remitti, & ex gratia quoque preces nostras exaudiri. Sed officij admonet Christus simulque nos de precum nostrarum effectu minime dubitare docet, si quando nos iam ante per Dei gratiam eo usque promouisse sentimus, ut excusis ira, odij & vindictae affectibus, ex animo proximis condonemus si quid aduersum nos deliquerunt. Est enim hoc praesens gratiae & spiritus Dei indicium, quo pij adiuui postea maiores progressus faciunt. Itaque precaturus inueniens eundem debet hoc Christi praecipuum. Quia enim charitatem nobis passim commendat Deus, & hoc notam esse constat, ex qua Christi discipuli agnoscentur: nunquam Deo probari poterunt, qui animo odij & vindictae renaces in ipsius conspectum asserunt. Et si munus suum apud alterum relinquere priusquam sacrificent fratribus reconciliari debent, qui illos aliqua in re offenderant: quanto magis ad preces offerendas inopi & indigni erunt, qui ipsi offensionem et vindictam animo volunt? Ita haec, quod ex Christi mandato debita nostra ita nobis remitti oramus, sicuti nos nostris debitoribus remittimus. Quae conditio ita nos astringit, ut si hic difficilius sumus, nosmetipsos per preces ipsius deuoueamus, adeoque in nostram perniciem conuertamus preces, quibus nihil in hac vita habemus magis necessarium. Neque nobis graue videri debet quod Christus iubet, quando ipse Deus in exemplum praerit, & innumera quotidie delicta nobis condonat, sicuti Christus in parabola principis & fructificus euidenter docet. Interim in omnibus hisce scopi istius tractationis memores, cogitemus nos fructificus esse, quas in sua vinea Deus plantauit. Esuri ille salutem nostram, & quae sitis pietatis & fructus querit, quibus hanc suam famem exaturat. Sumus nos natura steriles, & in ipsa per multa obstant, quo minus fructus feramus: quae humanis viribus tollere iam difficile est, quam mouere. Potest tamen hoc fides, quae in Christo fortes reddit, & ut obstacula tollit omnia, & in charitatis studio coniuncta preces nostras Deo gratas & acceptas facit. In hac ergo fortis sumus & constantes, nec deerit pijs conatibus Deus, qui & hic omnibus periculis iopertans faciet, & olim in regnum suum caeleste transferet, per Christum Iesum, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

Ioan. 13.

Matth. 5.

Matth. 18.

C
cupi
vrb
tera
nem
Ind
mal
rian
Pop
mem
pern
dixi
ve
astu
ille
cas
sejo
obse
cera
nini
suos
quic
nem
te
lius
Eu
stor
sing
sue
mis
run
Eus
lum
Do